

23. Тада синови Бенјаминови учинише тако, и доведоше жене према броду своје племе и у породицу своју, и отицавши вратише се на нашествство своје, и сазидаше опет градове и насељаше се у њима.

24. И тако разидоше се синови Израјлау; синови чинише што му бијаше драго.

КЊИГА О РУТИ.

ГЛАВА 1.

А у оно вријеме кад суђаху судије би глау у земљи; и један човек из Витлејема Јудина отиде да живи као дошљак у земљи Моавској са женом својом и су два сина своја.

2. А име тому човеку бише Елимелех, а жени му име Нојемина, а имена двојици синова његовијех Малон и Хелеон; и бијашу Ебрањани, из Витлејема Јудина; и добоше у земљу Моавску и станеше се ондје.

3. По том умрије Елимелех муж Нојемина, и она оста су два сина своја.

4. Они се оженише Моавкама: једно бише име Орфа а другој Рута; и ондје стајашу до десет година.

5. По том умријеше објојца, Малон и Хелеон; и жена оста без два сина своја и без мужа својег.

6. Тада се она подиже са стахама својима да се врати из земље Моавске, јер чу у земљи Моавској да је Господ походио народ свој давни им хљеба.

7. И изиде из мјеста где бијаше, и попуше да се врате у земљу Јудину.

8. Тада рече Нојемина објема снахама својима: идите, вратите се свака у дом матери своје; Господ неса вам учини милост као што ви учинисте умрима и мени.

9. Да вам да Господ да нађете попицак свака у дому мужа својег. И пољуби их; а они повисавши заплакаше,

10. И рекоше јој: не; него ћемо се с тобом вратити у твој народ.

11. А Нојемина им рече: идите натраг, вђери моје; што бисте ишле са мном? зар ћу још имати синова у утробама својим да вам буду мужеви?

12. Вратите се, вђери моје, идите: жетве.

јер сам остаријела и нијесам за удају. А и да кажем да се надам и да се још поћас удам, и да родим синове,

13. Зар ћете их ви чекари док одрасту? зар ћете тога ради стајати неударте? Немојте, вђери моје; јер су моји јади већи од ваших, јер се рука Господња подигла на ме.

14. Тада оне подиговши глас свој плакаше опет; и Орфа пољуби свекру своју; а Рута оста код ње.

15. А она јој рече: ето, јетрва се твоја вратила к народу својему и к боготовима својим; врати се и ти за јетром својом.

16. Али Рута рече: немој ме наговарати да те оставим и од тебе отиђем; јер куда год ти иђеш, идем и ја; и гађе се год ти настанеш, настанућу се и ја; твој је народ мој народ, и твој је Бог мој Бог.

17. Гађе ти утреш, умријешу и ја, и ондје ћу бити погребена. То неса ми учини Господ и то неса ми дода, смрт ње ме само раставити с тобом.

18. А она кад видје да је тврдо научила ићи с њом, преста је одвраћати.

19. Тако идоше обје докле добоше у Витлејем; а кад добоше у Витлејем, сав град узавре њих ради; и говорашу: је ли то Нојемина?

20. А она им говораше: не зовите ме више Нојемина, него ме зовите Мара, јер ми велике јаде зајде смеотући.

21. Обила са отишла, а празну ме врати Господ. За што ме зовете Нојемина, кад ме Господ обори и свекогучи ме умријели?

22. Тако дође натраг Нојемина и с њом Рута Моавка, снаха њезина, вративши се из земље Моавске; а добоше у Витлејем о почетку жетвене жетве.

јој, ако и нијесам као једна од твојих слушница.

14. А Воз јој рече: кад буде вријеме јести, доћи овамо и једи хљеба и умочи замотај свој у оцаг. И она сјде покрај жетелана, и он јој пружи прже-

идем у поље да пабирчим класје за онјем пред ким нађем милост. А она јој рече: иди, вђери моја.

3. И она отиде, и дошавши стаде пабирчити по њиви за жетеоцима; и додаше Возу, који бијаше од породице Елимелехове.

4. И гле, дође Воз из Витлејема, и рече жетеоцима: Господ да је с вама! И они му рекоше: да те благослови Господ!

5. Тада рече Воз слуги својему који бијаше над жетеоцима: чија је она младина?

6. А слуга који бише над жетеоцима одговори му: Моавка је младина која се вратила с Нојемином из земље Моавске.

7. И рече: да пабирчим, да куним класје између снопова за жетеоцима. И дошавши бани се од јутра до саде; само је мало било код куће.

8. Тада Воз рече Рuti: чужеш, вђери моја; немој ићи на другу њиву да пабирчим, нити одлази одавде, него се држи мојих дједојева.

9. Пази на којој њиви они јазву, па иди за њима; јер сам заповједно мојим својим да те нико не дирне, а кад моје слуге захтеју.

10. Тада она паде ничице и поклони се до земље, и рече му: како нађох милост пред тобом, да ме погледаш, кад сам туђинка?

11. А Воз одговори и рече јој: чуо сам ја све што си чинила свекри својој по смрти мужа својег, и како си оставила оца својег и матер своју и постојану своју, на си дошла к народу којег нијеси знала прије.

12. Господ да ти плати за дјело твоје, и да ти плата буде потпуна од Господа Бога Израјлјева, кад си дошла да се под крилама његовијем склониш.

13. А она рече: нађох милост пред тобом, господару, јер си ме утјешило и милостино проговорило слушницама својима.

ГЛАВА 3.

По том рече јој Нојемина свекри њезина: вђери моја, не треба ли да ти потражим починка, да би ти добро било?

2. Ето, није ли нам род Воз, код којег си била с дједоцима његовијем? ево, он ће ову ноћ вијати јечам на гуну.

3. Умиј се дакле, и намажи се, и обу-

ли хаљине своје на се, па иди на гумно; али да не дозна за те човјек докле не једе и не напије се.

4. На кад летне, запамти мјесто гдје летне, па онда отиди и дигни покривач с ногу његовијех, те лежи овдје; а он ће ти казати шта ћеш радити.

5. А Рута јој рече: што ми год кажем, учинићу.

6. И отиде на гумно и учини ове што јој заповједи свекрва.

7. А Воз једваши и пивши и провезлине се отиде те леже код стога; а она дође полако, подиже покривач с ногу његовијех и леже.

8. А кад би око по ноћи, трже се чобјех и обрну се, а гме, жена лежаше код ногу његовијех.

9. И он јој рече: ко си? Одговори: ја сам Рута слушкиња твоја; рашири крило своје на слушкињу своју, јер си ми осветник.

10. А он рече: Господ да те благослови, њери моја; ова потоња младост коју ми показујеш већа је од прве, што нијеси тражила младина, ни си ромаша ни богата.

11. За то сада, њери моја, не бој се; што год речеш учинићу ти; јер зна дијело мјесто народа мојега да си поштена жена.

12. Јест истина, ја сам ти осветник; али има јоште ближи од мене.

13. Прекоћи овдје; па сјутра ако те хтедбуде узети, добро, нека узме; ако ли те не хтедбуде узети, ја ћу те узети, тако жив био Господ! Славај до јутра.

14. И она слава код ногу његовијех до јутра; по том уста док још не могаше човјек човјека распознати, јер Воз рече: да се не дозна да је жена долазила на гумно.

15. И рече: дај отргач који имаш на себи; и држи га. И она га подржа, а он јој измјери шест *мерина* јечма, и напрти дође и она отиде у град.

16. И дође свекрви својој, која јој рече: шта би њери моја? А она јој каза све што јој учини онај човјек.

17. И рече: оввијех шест *мерина* јечма даде ми, јер ми рече: немој се вратити празна к свекрви својој.

18. А она јој рече: почеквај, њери моја, док дознаш како ће знаати; јер

онај човјек неће се смирити док не срши ствар данас.

ГЛАВА 4.

А Воз изиде на врата града, и сјде овдје. И гме, наиђе овај осветник, за којета Воз говораше, и рече му Воз: хоуди овамо, сјди овдје. И он дође и сјде.

2. По том узе Воз десет људи измезу старјешна градских и рече: посједите овдје. И посједаше.

3. Тада рече оному осветнику: њиву која је била брата нашета Елимелеха продала је Нојемина, која се вратила из земље Моавске.

4. За то рекох: да јавиш теби, и кажем ти: узми њиву пред овима што сјде овдје и пред старјешнама народима мојега; ако ћеш откупити, откупи; ако ли не ћеш откупити, кажи ми да знам; јер осим тебе нема другога који би откупио, а послаци тебе идем ја. А он рече: ја ћу откупити.

5. А Воз рече: у који дан узмеш њиву из руке Нојемине, треба да узмеш и Руту Моавку жену умрлога, да поштеним име умрлому у нашљедству његову.

6. Тада рече онај осветник: не могу откупити, да не раснем својета нашљедства; откупи ти што би требало да ја откупим, јер ја не могу откупити.

7. А бијаше од старине обичај у Израљу о откупљивању и промјенивању, да би свака ствар била тврда, да један изује обућу своју и да другојму, и то бијаше свједоца у Израљу.

8. Кад дакле онај осветник рече Рози: узми ти, изу обућу своју.

9. А Воз рече старјешинама и свему народу: ви сте свједоци данас да сам откупио из руке Нојемине што је год било Елимелехово и што је год било Хелеоново и Малоново;

10. И да сам узео за жену Руту Моавку жену Малонову да подигнем име умрлому у нашљедству његову, да не би погинуло име умрломе међу браћом његовом и у мјесту његову; ви сте свједоци данас.

11. И сав народ који бијаше на врата градским и старјешине рекосе: свједоци смо; да да Господ да жена која долази у дом твој буде као Рахи-

ља и Раха, које обе саздаше дом Израљев; богати се у Есраји, и прослави име своје у Витлејему!

12. И од сјемена које ти Господ дао те жене, да посташе дом твој као дом Фареса којета роди Тамара Јудин.

13. И тако узе Воз Руту и би му жена, и он леше с њом, и Господ јој даде те затрудење, и роди сина.

14. И рекосе жене Нојемине: да је благословен Господ који те није оставио данас без осветника, да се име његово слави у Израљу!

15. Он ће ти утешити душу и биће потпора старости твојој, јер га роди снаха твоја која те љуби и која ти је боља него седам синова.

ПРВА КЊИГА САМУИЛОВА

КОЈА СЕ ЗОВЕ И ПРВА КЊИГА О ЦАРЕВИМА.

ГЛАВА 1.

Бијаше један човјек из Раматајим-Сонима, из горе Јефероме, којеу име бјеше Елкана син Јеровам, сина Елива, сина Гова, сина Сузова, Есрафајини.

2. И имаше двије жене, једној бјеше име Ана а другој Фенина; и Фенина имаше дјецу, а Ана немаше дјецу.

3. И иђаше тај човјек сваке године из својета града да се поклони и принесе жртву Господу над војскама у Силому; а ондаје бијаше ана сина Илјина, Феније и Финес, свештеници Господњи.

4. И један дан кад Елкана принесе жртву, даде Фенини жени својој и свијем синовима њезинајел и кћерима њезинијем по дио.

5. Али пак даде два дијела, јер љубљаше Ана, а ној Господ бјеше затворио матерницу.

6. И противница је њезина врао пријешале пркосећи јој што јој Господ бјеше затворио матерницу.

7. Тако чиниаше Елкана сваке године, и Ана кофаше у дом Господњи, а она је цвнцљаше, те плакаше и не јеђаше.

8. А Елкана муж њезин рече јој једном: Ана, за што плачеш? и за што не једеш? и за што је срце твоје невесело? Нијесам ли ти ја бољи него десет синова.

16. И узе Нојемина дјетце, и метну га на крило своје, и бреше му додлаба.

17. И сусједсенадеше му име говорени: роди се син Нојемини, и прозваше га Овид. Он би отац Јесејев отац Давида.

18. А ово је племе Фаресово: Фарес роди Есрома;

19. А Есром роди Арама; а Арам роди Аминадава;

20. А Аминадав роди Насова; а Насон роди Салмона;

21. А Салмон роди Воа; а Воа роди Овида;

22. А Овид роди Јесеја; а Јесеј роди Давида.

9. А Ана уста, по што једоше и пише у Силому; а Илјие свештеник сјеђаше на столици на прагу дома Господњета.

10. И она тужна у срцу помоли се Господу плачући многу.

11. И зајетова се говорети: Господи даде над војскама! ако погледаш на мучу слушкиње своје, и опомениш ме се, и не заборашиш слушкиње своје, него даш слушкињи својој мучко чедо, ја ћу га дати Господу докле је год жив, и бритва не ће пријећи преко главе његове.

12. И кад се она дуго мољаше пред Господом, Илјие мољаше на уста њезина.

13. Али Ана говораше у срцу својем, уста јој се само мицаху а глас јој се не чујаше; с тога Илјие помисли да је пијана.

14. Па јој рече Илјие: докле ћеш бити пијана? отпријезни се од вина својета.

15. Али Ана одговори и рече: нијесам пијана, господару, него сам жена тужна у срцу; нијесам пила вина ни слодовита пића; него изливашам душу своју пред Господом.

16. Немој једначити слушкиње своје с кнезљомом женом; јер сам од велике туге и жалости своје гонирала до сада.

17. Тада одговори Илјие и рече: иди